

Total No. of Questions—4]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
---------------------	--

[5501]-2046

S.Y. B.A. EXAMINATION, 2019

PSYCHOLOGY

General Paper-II

(Social Psychology)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer the following questions in **100** words each (any *four*) : [20]

- (1) What is Conformity ?
- (2) What is Discrimination ?
- (3) What is Premarital Counselling ?
- (4) Define pro-social behaviour.
- (5) Explain the components of attitudes.
- (6) What is Self ?

2. Answer the following questions in **200** words each (any *two*) : [20]

- (1) Explain the research areas of Social Psychology.
- (2) Describe the theories of love.
- (3) Explain the internal and external factors influencing pro-social behaviour.
- (4) Explain the communication skills.

3. Answer any *one* of the following questions in **400** words : [20]

- (1) What is self-concepts ? Explain the concepts related to self.
- (2) Define Aggression. Explain forms of aggression.

P.T.O.

4. Write short notes in 50 words each (any four) : [20]

- (1) Internet
- (2) Group Decision-making
- (3) Bystander effect.
- (4) Healthy Communication
- (5) Leadership
- (6) Prejudice.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 100 शब्दांत लिहा (कोणतेही चार) : [20]

- (1) अनुसारिता म्हणजे काय ?
- (2) भेदबोधन म्हणजे काय ?
- (3) विवाहपूर्व समुपदेशन म्हणजे काय ?
- (4) समाजाभिमुख वर्तन म्हणजे काय ?
- (5) अभिवृत्तीचे घटक स्पष्ट करा.
- (6) 'स्व' म्हणजे काय ?

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 शब्दांत लिहा (कोणतेही दोन) : [20]

- (1) सामाजिक मानसशास्त्राची संशोधन क्षेत्रे स्पष्ट करा.
- (2) प्रेमाच्या सिद्धांताचे वर्णन करा.
- (3) समाजाभिमुख वर्तनावर प्रभाव टाकणारे आंतरिक व बाह्य घटक कोणते ?
- (4) संप्रेषण कौशल्य स्पष्ट करा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 400 शब्दात लिहा : [20]

- (1) स्व-संकल्पना म्हणजे काय? स्व-संबंधित संकल्पना स्पष्ट करा.
- (2) आक्रमकतेची व्याख्या लिहा. आक्रमकतेचे अविष्कार स्पष्ट करा.

4. प्रत्येकी 50 शब्दांत थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

- (1) आंतरजाल
- (2) समूह निर्णयप्रक्रिया
- (3) प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार
- (4) योग्य संवाद/संप्रेषण
- (5) नेतृत्व
- (vi) पूर्वग्रह.

Total No. of Questions—4+4]

[Total No. of Printed Pages—6

Seat No.	
---------------------	--

[5501]-2047

S.Y. B.A. EXAMINATION, 2019

PSYCHOLOGY

(S-1 : Abnormal Psychology)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) *All* questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer the following questions in **100** words each (any *four*) : [20]
 - (1) State brief history of 'DSM'.
 - (2) What is dysthymia ?
 - (3) State panic disorder.
 - (4) What is identity disorder ?
 - (5) What is fetishism ?
 - (6) State the problems of classification of personality disorders.

2. Answer the following questions in **200** words each (any *two*) : [20]
 - (1) Explain behaviouristic and humanistic perspectives of abnormal behaviour.
 - (2) Illustrate obsessive-compulsive disorder (OCD).
 - (3) Discuss dissociative amnesia and fugue disorders.
 - (4) Describe cluster-C personality disorders.

3. Answer the following question in **400** words (any *one*) : [20]
 - (1) Describe schizoaffective disorder and delusional disorders.
 - (2) Explain various eating disorders.

P.T.O.

4. Write short notes on (any four) : [20]

- (1) Statistical criteria of abnormal behaviour
- (2) Bipolar-II
- (3) Acute stress disorder
- (4) Munchausen's syndrome
- (5) Hyperactivity disorder
- (6) Antisocial personality disorder.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 100 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) डी.एस.एम. चा संक्षिप्त इतिहास सांगा.
- (2) सौम्य अवसाद म्हणजे काय ?
- (3) आतंकित विकृती सांगा.
- (4) स्व-ओळख विकृती म्हणजे काय ?
- (5) प्रतिक्राम आसक्ती म्हणजे काय ?
- (6) व्यक्तिमत्व विकृती वर्गीकरणातील समस्या सांगा.

2. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) मनोविकृतीचा वर्तनात्मक आणि मानवतावादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
- (2) विचार-कृती अनिवार्यता विकृती सोदाहरण स्पष्ट करा.
- (3) वियोजित स्मृतीभ्रंश आणि विस्मृती पलायन विकृतींची चर्चा करा.
- (4) व्यक्तिमत्व विकृतीचा 'क-गट' वर्णन करा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 400 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) छिन्नभावात्मक मनोविक्षिप्ती आणि संभ्रांती विकृतींचे वर्णन करा.
- (2) खाण्याच्या संदर्भातील विविध विकृती स्पष्ट करा.

4. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात टीपा लिहा : [20]

- (1) अपसामान्य वर्तनाचा संख्याशास्त्रीय निकष
- (2) द्विध्रुवीय-II
- (3) तीव्रताण विकृती
- (4) मन्चूसेन लक्षणबंध
- (5) अतिक्रियाशीलता विकृती
- (6) समाजविघातक व्यक्तिमत्त्व विकृती.

[5501]-2047

(S-1 : Psychology of Adjustment)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :- (i) All questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer the following questions in **100** words each (any *four*) : [20]
 - (1) What is co-habitation ?
 - (2) Why are gender roles changing ?
 - (3) What is work-holism ?
 - (4) State narcissistic personality disorders.
 - (5) State the emotional responses to stress.
 - (6) What is blaming yourself ?

2. Answer the following questions in **200** words each (any *two*) : [20]
 - (1) What is divorce ? Discuss the causes of divorce.
 - (2) Discuss biological and environmental origins of gender differences.
 - (3) Explain the types of schizophrenic disorders.
 - (4) Define stress. Explain the nature of stress.

3. Answer the following question in **400** words (any *one*) : [20]
 - (1) Discuss the behavioural perspectives of adjustment psychology.
 - (2) What is health psychology ? Illustrate the mind-body connection.

4. Write short notes on (any four) :

[20]

- (1) Remaining single
- (2) A gender free society
- (3) Unemployment
- (4) Schizoid personality disorder
- (5) Conflicts
- (6) Emotion focused constructive coping.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 100 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) सहजीवन म्हणजे काय ?
- (2) लिंग भूमिकांमध्ये का बदल होत आहेत ?
- (3) कार्याधिनता म्हणजे काय ?
- (4) स्वरति व्यक्तिमत्व विकृती सांगा.
- (5) ताणाला दिल्या जाणाऱ्या भावनिक प्रतिक्रिया सांगा.
- (6) स्वदोषारोपण म्हणजे काय ?

2. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) घटस्फोट म्हणजे काय ? घटस्फोटाच्या कारणांची चर्चा करा.
- (2) लिंगभेदाच्या जैविक आणि पर्यावरणात्मक उद्गमकांची चर्चा करा.
- (3) छिन्नमनस्कता विकृतीचे प्रकार स्पष्ट करा.
- (4) ताणाची व्याख्या द्या. ताणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 400 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) समायोजन मानसशास्त्रातील वर्तनात्मक दृष्टीकोनाची चर्चा करा.
- (2) आरोग्य मानसशास्त्र म्हणजे काय ? मन-शरीर संबंध सोदाहरण स्पष्ट करा.

4. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात टीपा लिहा : [20]

- (1) एकाकी राहणे
- (2) लिंगमुक्त समाज
- (3) बेरोजगारी
- (4) छिन्नमनस्कताजन्य व्यक्तिमत्व विकृती
- (5) संघर्ष
- (6) भावनाकेंद्री रचनात्मक प्रतियोजन.

Total No. of Questions—4+4]

[Total No. of Printed Pages—6

Seat No.	
---------------------	--

[5501]-2048

S.Y. B.A. EXAMINATION, 2019

PSYCHOLOGY

(S-II : Developmental Psychology)

(2013 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) *All* questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer the following questions in **100** words each (*Any four*) : [20]
 - (i) Explain the post-natal adjustments.
 - (ii) Explain the language development in infancy.
 - (iii) Describe the cognitive development in middle childhood.
 - (iv) Explain the stress in middle adulthood.
 - (v) State the signs of aging.
 - (vi) Explain the physical changes in middle adulthood.

2. Answer the following questions in **200** words each (*Any two*) : [20]
 - (1) Explain the types of birth and state the birth complications.
 - (2) Explain the physical development in infancy.
 - (3) Explain the role of gender and career choices in early adulthood.
 - (4) Explain the daily life of late adulthood.

3. Answer any *one* of the following questions in **400** words : [20]
 - (i) Describe the Piaget's approach to cognitive development in early childhood.
 - (ii) Discuss the threats in adolescence.

P.T.O.

4. Write short notes (Any four) : [20]

- (1) Genes and chromosomes
- (2) Learning disabilities
- (3) Friendship development in middle childhood
- (4) Problems of working women
- (5) Unemployment in middle adulthood
- (6) Psychological problems in late adulthood.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(ii) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न प्रत्येकी 100 शब्दांत सोडवा : [20]

- (i) जन्मोत्तर समायोजने स्पष्ट करा.
- (ii) शैशवावस्थेतील भाषिक विकास स्पष्ट करा.
- (iii) मध्य बाल्यावस्थेतील बोधात्मक विकासाचे वर्णन करा.
- (iv) मध्य प्रौढावस्थेतील ताण स्पष्ट करा.
- (v) वृद्धत्वाची लक्षणे सांगा.
- (vi) मध्य प्रौढावस्थेतील शारीरिक बदल स्पष्ट करा.

2. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न प्रत्येकी 200 शब्दांत सोडवा : [20]

- (i) जन्माचे प्रकार स्पष्ट करा आणि जन्माच्या अडचणी सांगा.
- (ii) शैशवावस्थेतील शारीरिक विकास स्पष्ट करा.
- (iii) पूर्व-प्रौढावस्थेतील लिंगभेदानुसार होणारी व्यवसाय निवड स्पष्ट करा.
- (iv) उत्तर प्रौढावस्थेतील दैनंदिन जीवन स्पष्ट करा.

3. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न 400 शब्दांत सोडवा : [20]

- (i) पियाजे यांच्या पूर्वबाल्यावस्थेतील बोधात्मक विकासाच्या दृष्टीकोनाचे वर्णन करा.
- (ii) किशोरावस्थेतील धोक्यांची चर्चा करा.

4. थोडक्यात टीपा लिहा. (फक्त चार) :

[20]

- (i) वंशाणू व रंगसूत्रे
- (ii) अध्ययन अक्षमता
- (iii) मध्य बाल्यावस्थेतील मैत्रीचा विकास
- (iv) नोकरी करणाऱ्या स्त्रियांच्या समस्या
- (v) मध्य प्रौढावस्थेतील बेरोजगारी
- (vi) उत्तर प्रौढावस्थेतील मानसिक समस्या.

(Positive Psychology)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer any *four* of the following in **100** words each : [20]
 - (1) What are the limits of positive emotions ?
 - (2) What is 'Life above Zero' ?
 - (3) What is hedonic happiness ?
 - (4) What is mindfulness meditation ?
 - (5) Why are materialists unhappy ?
 - (6) Explain *five* factors of personality.

2. Answer any *two* of the following in **200** words each : [20]
 - (1) What is subjective well-being ? Explain *two* traditions of happiness.
 - (2) Explain broaden and build theory of positive emotions.
 - (3) Explain the relationship between gender and happiness.
 - (4) Explain the nature and role of self-esteem in detail.

3. Answer any *one* of the following questions in **400** words : [20]
 - (1) What is resilience ? Describe sources of resilience in childhood, adulthood and old age.
 - (2) Discuss all character strengths given by Seligman and also explain the measure used to measure them.

4. Write short notes (any four) : [20]
- (1) Positive Psychotherapy
 - (2) Experience sampling method
 - (3) Positive effects of trauma
 - (4) Benefits of marriage
 - (5) Traditional Psychology
 - (6) Work and unemployment

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

- सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
(ii) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
(iii) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

1. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) : [20]
 - (1) सकारात्मक भावनांच्या मर्यादा कोणत्या ?
 - (2) शून्याच्या वरचे आयुष्य म्हणजे काय ?
 - (3) वेदनसुखात्मक आनंद म्हणजे काय ?
 - (4) जागृतता ध्यान म्हणजे काय ?
 - (5) अधिभौतिकवादी व्यक्ती दुःखी का आहेत ?
 - (6) व्यक्तिमत्त्वाचे पंचघटक स्पष्ट करा.
2. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 200 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) : [20]
 - (1) व्यक्तिनिष्ठ खुशाली म्हणजे काय ? आनंदाच्या दोन परंपरा स्पष्ट करा.
 - (2) सकारात्मक भावनांचा विस्तार आणि निर्मिती सिद्धांत स्पष्ट करा.
 - (3) लिंग आणि आनंद यातील संबंध स्पष्ट करा.
 - (4) स्व-आदराचे स्वरूप आणि भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 400 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : [20]
 - (1) स्थितीस्थापकता म्हणजे काय ? बाल्यावस्था, प्रौढावस्था आणि वृद्धावस्थेतील स्थिती-स्थापकतेच्या स्रोतांचे वर्णन करा.
 - (2) सेलीगमन यांनी मांडलेला सर्व चारित्र्य बलस्थानांची चर्चा करा आणि त्यांच्या मापनासाठी उपयोगात आणाऱ्या जाणाऱ्या मापनीचे स्पष्टकीकरण करा.

4. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

[20]

- (1) सकारात्मक मानसोपचार
- (2) अनुभव नमुना पद्धती
- (3) आघाताचे सकारात्मक परिणाम
- (4) विवाहाचे फायदे
- (5) परंपरागत मानसशास्त्र
- (6) काम आणि बेकारी।